

Tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutaja jäätmete käitlemise kord

§ 1. Tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutaja jäätmekäitlus

- (1) Käesolevas peatükis sätestatud kord on kohustuslik kõikidele tervishoiu-, hoolekande- ja veterinaarasutustele, laboratooriumidele ning muudele asutustele (edaspidi *tervishoiuasutused*), kus tekivad jäätmed, mis on jäätmenimistus määratletud inimeste ja loomade tervishoiul või sellega seonduvatel uuringutel tekkinud jäätmetena.
- (2) Käesolevas peatükis sätestatud ei kohaldata heitgaaside ja heitvetega keskkonda suunatavate jääkide suhtes.

§ 2. Olmejäätmete käitlemise nõuded

- (1) Olmejäätmed käesoleva peatüki tähenduses on sellised tervishoiuasutustes tekkinud jäätmed, mida ei ole võimalik taaskasutada ning mis ei vaja erikäitlust, sealhulgas koristusjäätmed.
- (2) Olmejäätmed tuleb pakkida tekkekohas musta või halli jäätmekotti, mis suletakse enne äraviimist. Mahutid paigaldab selleks ette nähtud kohtadesse ja neid tühjendab äravedu korraldav jäätmekäitleja.
- (3) Väiksemad jäätmekotid tuleb vajaduse korral pakkida suuremasse sama värvi jäätmekotti, mis suletakse ning asetatakse olmejäätmete mahutisse.

§ 3. Bioloogilised jäätmed

- (1) Bioloogilised jäätmed on operatsiooni käigus tekkinud jäätmed (amputeeritud kehaosad ja elundid), vananenud verekotid verega, verekomponendid, vereülekandesüsteemid, verine või niiske sidumismaterjal, aspiratsioonitorud, kateetrid jt patsiendi kehavedelikega kokkupuutunud meditsiinitarbed ja elusvaktsiinid.
- (2) Bioloogilised jäätmed tuleb pakkida tekkekohas punasesse jäätmekotti, millel on markeering "Bioloogilised jäätmed". Vajadusel võib kasutada ka muud pakendit, millel on punane silt "Bioloogilised jäätmed". Jäätmekoti kaal ei tohi ületada 15 kg. Jäätmekotid tähistatakse sildiga, millel on märgitud jäätmetekitaja (tervishoiuasutus, osakond) ning pakkimiskuupäev. Jäätmekotid tuleb hoolikalt sulgeda.
- (3) Jäätmed viiakse tekkekohast pakituna iga päev jäätmehoidlasse, kus neid hoitakse teistest jäätmetest eraldi, võimaluse korral omaette ruumis, ning antakse üle vastava jäätmeloaga jäätmekäitlejale.

§ 4. Teravad ja torkivad jäätmed

- (1) Teravad ja torkivad jäätmed on nõelad, skalpelliges, ampullikillud, kasutatud katseklaasid, tilkinfusioonivoolikute teravad osad, ühekordsed süstlad jms.
- (2) Teravad ja torkivad jäätmed tuleb asetada raskesti läbitorgatavast materjalist, suletavasse kanistrisse, millel on punane markeering "Teravad ja torkivad jäätmed". Pakendi kaal ei tohi ületada 15 kg. Pakendile tuleb märkida jäätmete tekitaja (tervishoiuasutus, osakond) ja pakkimiskuupäev.
- (3) Kanistreid teravate ja torkivate jäätmetega tuleb hoida ohutult selleks ettenähtud lukustatavas ruumis või jäätmehoidlas, kus need pakitakse punasesse jäätmekotti, millel on markeering "Teravad ja torkivad jäätmed". Vajaduse korral võib jäätmekanistrid asetada mõnda teisse pakendisse, millel on punane silt "Teravad ja torkivad jäätmed".
- (4) Teravad ja torkivad jäätmed viiakse jäätmehoidlasse. Neid võib hoida ühes ruumis koos vastavalt märgistatud nakkusohlike ja bioloogiliste jäätmetega.
- (5) Jäätmekotid või teised jäätmepakendid suletakse ning antakse üle koos bioloogiliste jäätmetega vastava jäätmeloaga jäätmekäitlejale.

§ 5. Nakkusohtlikud jäätmed

- (1) Nakkusohtlikud jäätmed, mis on märgitud jäätmenimistus üldkoodi 18 all tärniga, tuleb pakkida kollasesse jäätmekotti, millel on markeering "Nakkusohtlikud jäätmed". Pakendile märgitakse jäätmete tekitaja (tervishoiuasutus, osakond) ning pakkimiskuupäev. Jäätmekotid tuleb hoolikalt sulgeda.
- (2) Nakkusohtlike jäätmeid ei tohi hoiustada jäätmete tekkekohas. Need tuleb viia iga päev jäätmeoidlasse lukustatavasse ruumi ning asetada teise kollasesse jäätmekotti, millel on markeering "Nakkusohtlikud jäätmed". Pakendi kaal ei tohi ületada 15 kg.
- (3) Nakkusohtlikud jäätmed tuleb anda üle vastava jäätmeloaga jäätmekäitlejale ühe nädala jooksul.
- (4) Nakkusohtlike jäätmetega samas ruumis võib hoiustada ka vastava märgistusega bioloogilisi jäätmeid ning teravaid ja torkivaid jäätmeid.
- (5) Eriolukorras, nt epideemiapiirkondades, tuleb järgida Sotsiaalministeeriumi ja Tervisekaitseinspektsiooni korraldusi.

§ 6. Mikrobioloogia ja viroloogia laboratooriumide jäätmed

- (1) Mikrobioloogia ja viroloogia laboratooriumide jäätmed on neis laboratooriumides tekkinud tervisele ohtlikud jäätmed.
- (2) Mikrobioloogia ja viroloogia laboratooriumides tekkinud ohtlikud jäätmed tuleb autoklaavida kohapeal. Teravad esemed, nagu süstlanõelad, skalpellid, noad ja klaasikillud, autoklaavitakse raskesti läbitorgatavast materjalist nõus. Pärast autoklaavimist käideldakse neid jäätmeid olmejäätmetena.

§ 7. Radioaktiivsed jäätmed

- (1) Radioaktiivsed jäätmed on kasutusest kõrvaldatud ravi- ja diagnostilise otstarbega radioaktiivsed ained ning kiirgusallikaga kokkupuutunud ained ja esemed (kindad, paber, linad jt).
- (2) Radioaktiivsed jäätmed tuleb pakendada kiirguskindlasse säilituspakendisse, millel on markeering "Radioaktiivsed jäätmed". Pakendile tuleb märkida tervishoiuasutus ja osakond, kus jäätmed tekkisid ning pakkimiskuupäev.
- (3) Radioaktiivseid jäätmeid tuleb hoida väljaspool osakonda jäätmeoidlas omaette lukustatavas ruumis. Sealt suunatakse need eritranspordiga radioaktiivsete jäätmete matmiskohta.
- (4) Vananenud, vähese radioaktiivsusega jäätmed, kui nende kiirgus ei ületa kiirgusohu nõudeid, viiakse pärast kiirguskontrolli prügilasse. Vedelad radioaktiivsed jäätmed, kui nende kiirgus ei ületa kiirgusohu nõudeid, valatakse pärast kiirguskontrolli kanalisatsiooni.
- (5) Kui radioaktiivsed jäätmed kuuluvad ohtlike jäätmete klassi muude tunnuste järgi, siis käideldakse neid pärast kiirguskontrolli ohtlike jäätmetena.

§ 8. Ravimijäätmed

- (1) Ravimijäätmed on ravimid, mis on riknenud või mille kehtivusaeg on lõppenud.
- (2) Ravimeid ei eemaldata originaalpakendist. Ravimijäätmed (välja arvatud jäätmenimistus koodiga 18 01 09 tähistatud) pakitakse plastkotti või -purki, mis omakorda pakitakse lukustatavasse kasti. Kastile märgitakse asutuse nimi ja kast tähistatakse sildiga "Ravimijäätmed".
- (3) Tsütostaatikumid pakitakse eraldi ja tähistatakse markeeringuga "Tsütostaatravimijäätmed".
- (4) Pakitud ravimijäätmed kogutakse, asetatakse lukustatavatesse kastidesse ning antakse üle vastava jäätmeloaga jäätmekäitlejale. Pakendile märgitakse ravimijäätmed tekitanud tervishoiuasutus.

§ 9. Elavhõbedajäätmed

- (1) Elavhõbedajäätmed tekivad kraadiklaasidest, vererõhuaparaatidest ning mõnest elavhõbedat sisaldavast reagentist. Ka amalgaamijäätmed on elavhõbedajäätmed.
- (2) Eri kujul esinevat elavhõbedat sisaldavad jäätmed tuleb hoida üksteisest eraldi. Need pakitakse plast- või klaaspurki, mis on korgiga tihedalt suletud.
- (3) Metallilise elavhõbedat (tekib nt purunenud kraadiklaasist) aurustumise vältimiseks tuleb see paigutada veega anumasse, nii et vesi katab elavhõbedat.

- (4) Pakend tähistatakse markeeringuga "Elavhõbedajäätmed". Pakendile märgitakse ka jäätmed tekitanud tervishoiuasutus ning jäätme kirjeldus.
- (5) Pakendeid elavhõbedajäätmetega tuleb hoida jäätmehoidlas, kust need saadetakse edasi vastava jäätmeloaga jäätmekäitlejale.

§ 10. Kemikaalide jäätmed

- (1) Kemikaalide jäätmed on ohtlike kemikaalide jäägid.
- (2) Kemikaalide jäätmed tuleb koguda suletud purunematusse, vastava märgistusega anumasse, mis ei reageeri kemikaaliga. Võimalusel tuleb kasutada kemikaali originaalpakendit, millel on vastavad märgistused.
- (3) Pakendile tuleb lisada markeering "Kemikaalide jäätmed" ja jäätmed tekitanud tervishoiuasutus.
- (4) Kemikaalide jäätmeid tuleb säilitada ohtlike jäätmetena jäätmehoidlas.
- (5) Kemikaalide jäätmed tuleb anda käitlemiseks üle vastava jäätmeloaga jäätmekäitlejale.
- (6) Ühiskanalisatsiooni võib kemikaale juhtida ainult ühiskanalisatsiooni valdaja loa alusel ja vastavuses Võru ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kasutamise eeskirjale.

§ 11. Tehnilised nõuded tervishoiuasutuse jäätmehoidlale

- (1) Tervishoiuteenust osutava asutuse jäätmehoidla on ruum või ruumide kompleks (koos või eraldi asuvad), mis vastab alljärgnevale tehnilistele nõuetele:
  - 1) jäätmehoidla tuleb võimaluse korral rajada tervishoiuasutuse keldrikorrusele, soovitatavalt eraldi väljapääsuga hoonest;
  - 2) jäätmehoidlaks kohaldatud ruum peab olema kütteta ja päikese eest varjatud ning sinna ei tohi pääseda närilisi ega putukaid;
  - 3) jäätmehoidla lagi, seinad, põrand ja uks peavad olema siledad, pragudeta, ruumi siseviimistlus peab võimaldama niisket puhastamist, desinfitseerivate ja kahjuritõrjevahendite kasutamist;
  - 4) põranda ja seina liitekoht peab olema ümarnurk;
  - 5) kui jäätmehoidlal on aken, peab see asetsema seinaga ühel tasapinnal;
  - 6) jäätmehoidlas tuleb säilitada kindlat temperatuurirežiimi (jahe või külm);
  - 7) jäätmehoidla ruum peab olema ventileeritav;
  - 8) jäätmehoidlal ei tohi olla jäätmešahti;
  - 9) jäätmehoidla ruum peab olema lukustatav.
- (2) Veterinaarteenust osutava asutuse jäätmehoidla all mõistetakse muust ruumist eraldatud ruumiosa, milles on loodud jäätmete hoidmiseks ja säilitamiseks vajalikud tingimused.

Tõnu Anton
Esimees